

forsorg m.v. (Nedlæggelse af Statens Hjælpe-middelcentral for Blinde).

Af socialministeren (Else Winther Andersen).

(Fremsat 2/10 91. Første behandling 10/10 91. Betænkning 21/11 91).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer og spørgsmålet om dets overgang til tredje behandling sattes til forhandling under ét.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

§§ 1 og 2

vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Op-hold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

5) Anden behandling af lovforslag nr. L 33:

Forslag til lov om ændring af lov om luftfart.

Af trafikministeren (Ikast).

(Fremsat 9/10 91. Første behandling 23/10 91. Betænkning 21/11 91).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer og spørgsmålet om dets overgang til tredje behandling sattes til forhandling under ét.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

§§ 1 og 2

vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Op-hold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

6) Anden behandling af lovforslag nr. L 58:

Forslag til lov om ophævelse af lov om foranstaltninger mod brandfare ved jernbanedrift m.v.

Af trafikministeren (Ikast).

(Fremsat 23/10 91. Første behandling 7/11 91. Betænkning 21/11 91).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer og spørgsmålet om dets overgang til tredje behandling sattes til forhandling under ét.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

§§ 1-3

vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Op-hold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

7) Forespørgsel nr. F 7:

Forespørgsel til socialministeren:

»Hvilke initiativer agter regeringen at tage for at sikre, at Den Sociale Pensionsfonds mid-

ler anvendes i overensstemmelse med de formål, der lå til grund for fondens etablering?»

Af Kirsten Jacobsen (FP) og Tom Behnke (FP).

(Forespørgslen anmeldt 7/11 91. Fremme af forespørgslen vedtaget 19/11 91).

Begrundelse

Kirsten Jacobsen (FP):

Når Fremskridtspartiet har stillet denne forespørgsel om, at Den Sociale Pensionsfonds midler skal anvendes i overensstemmelse med det formål, som lå til grund for fondens oprettelse, kan man godt sige, at det egentlig burde være overflødigt, fordi det burde være en selvfølge, at man i skiftende regeringer forvalter de midler, man nu engang skal forvalte, efter de formål, hvortil de er opkrævet.

Det har imidlertid ikke været tilfældet, når det drejer sig om Den Sociale Pensionsfond, hvilket man har kunnet konstatere år for år. Nu er man imidlertid kommet så langt, at finansministeren ligefrem mener, at man blot kan konfiskere fondens midler og putte dem ned i det endeløse hul, finansministeren altid har i statskassen.

Da det kom frem, syntes vi i Fremskridtspartiet, at målet var nået. Nu er det på tide, at Folketinget fortæller regeringen, hvad Den Sociale Pensionsfonds midler er opkrævet til, og at de også skal bruges til det formål.

Vi kan konstatere, at obligationsbeholdningen i dag er ca. 100 mia. kr., det giver en nettoformue på ca. 90 mia. kr., og det burde give et renteaftast på ca. 10 mia. kr. Hvis man skal være meget flink ved regeringen, og det vil jeg gerne være, kan man sige, hvis man tager udgangspunkt i de tal, som finansminister Henning Dyremose oplyser i et indlæg i B.T., at der siden 1978 er anvendt 950 mio. kr. til boligydelse til pensionister, men jeg kunne godt tænke mig, at ministeren fortalte, hvor Folketinget i 1978 kunne læse, at det var Den Sociale Pensionsfond, som skulle betale for boligydelsen, og samtidig kommenterede, at boligydelse jo kun gives til en del pensionister. Der var altså en del, som slet ikke har fået nogen gavn af den boligydelse.

Finansministeren siger, at man i 1982-86 har forbedret førtidspension, deltidspension og varmhjælp med i alt ca. 1,5 mia. kr. Varmehjælpen gives stadig væk kun til en del af pen-

sionisterne, og også her vil jeg vide, hvor man kunne læse, at det var Pensionsfonden, der skulle betale. Samtidig siger finansministeren, at der er betalt realrenteafgift på 4,3 mia. kr., men lægger man de tal sammen, kommer man stadig væk frem til, at der er en god del milliarder tilbage af nettoaftakstet pr. år.

Det er de penge, vi med denne forespørgsel vil sikre at regeringen anvender i overensstemmelse med de formål, hvortil de blev opkrævet, og jeg venter meget spændt på regeringens svar. Jeg kan ikke tro, at en borgerlig regering konfiskerer pensionisternes penge.

Besvarelse

Socialministeren (Else Winther Andersen):

Debatten om Den Sociale Pensionsfond dukker som bekendt op med jævne mellemrum. Baggrunden herfor er typisk en tro på, at fonden har mulighed for at finansiere flere ønskedrømme på pensionsområdet. Der stilles derfor forslag om anvendelse af fondens midler til nye mere eller mindre realistiske forbedringer på pensionsområdet.

Lad mig derfor først slå fast, at realiteten er den, at penge er brugt, og det burde Tingets medlemmer ikke være i tvivl om. Folketinget har således ved at vedtage gennemførelse af en række pensionsforbedringer fuldt ud disponeret over fondens midler. Dette skal jeg senere vende tilbage til.

Jeg vil godt allerede på dette tidspunkt fremhæve, at ved den seneste forbedring, nemlig delpensionsordningen i 1986, var der enighed om, at der ikke var midler tilbage i fonden, der ikke var disponeret over. På denne baggrund forekommer den anmeldte forespørgsel mig temmelig uforståelig. Det kunne måske derfor være på sin plads kort at ridse op, hvad fondens formål er, og til hvilke pensionsforbedringer Folketinget i den forløbne tid har vedtaget at anvende fondens midler.

Fonden blev oprettet i 1971 med det formål at skaffe økonomisk dækning for ydelser af en tillægspension til folke- og førtidspensionister. Midlerne blev tilvejebragt gennem det særlige pensionsbidrag, som blev pålignet alle skatteydere under 67 år. Det var oprindelig hensigten, at udbetalingerne fra fonden skulle gennemføres i tre faser.

Fase 1 i udbetalingerne fra fonden påbegyndtes i 1979 med indførelse af boligydelse til

[Socialministeren]

pensionister, indregning af en del af pensions-tillægget i grundbeløbet, forhøjelse af ægtepar-pension og en generel forhøjelse af pensions-tillægget. På grund af de samfundsøkonomiske forhold ophørte indbetalingerne i 1982. Samti-dig blev det besluttet, at fondens afkast ud over henlæggelse til sikring af fondens realværdi skulle anvendes til pensionsforbedringer; det blev betegnet som fase 2.

Den påtænkte fase 3 af udbetalingerne var det af økonomiske grunde, også fordi indbeta-lingerne ophørte, ikke muligt at magte. Fra indbetalingernes ophør har statskassen overta-get finansieringen af de vedtagne pensionsfor-bedringer, således at fonden via overførsler til staten kun skal betale en del af udgifterne.

I de følgende år gennemførtes yderligere en række pensionsforbedringer under henvisning til fonden. I 1982 forhøjedes rådighedsbeløbet for personlige tillæg til dækning af pensioni-sterne varmeudgifter. I 1984 gennemførtes førtidspensionsreformen, og fra 1987 blev del-pensionsordningen som nævnt indført.

Der er to ting, jeg gerne vil gøre opmærksom på inden debatten. For det første er der ingen, der har særlige rettigheder i fonden, sådan som det er tilfældet ved personlige pensionsordnin-ger, men det er staten, som ejer fonden. For det andet har staten også pligt til at afholde udgif-terne til forbedringerne, uanset om fonden er der eller ej og uanset udgifternes vækst.

Merudgifterne til de gennemførte pensionsforbedringer kan i 1991 opgøres til i alt ca. 6,5 mia. kr. årligt. Disse udgifter skal afholdes af fonden hvert eneste år, da det er varige forbedringer. Det beløb, der overføres til staten i 1991, udgør imidlertid ca. 1,5 mia. kr., det vil sige, at der er tale om en underfinansiering i 1991 på ca. 5 mia. kr. Hvis fondens overførsler blev sat op til den reelle udgift på ca. 6,5 mia. kr., ville fondens formue efterhånden formind-skes i forhold til de udgifter til pensionsfor-bedringer, som fonden skal dække. Sagt med andre ord: Der er allerede disponeret over mere end de midler, fonden rummer.

Regeringen anvender således fondens midler i fuld overensstemmelse med de formål, der lå til grund for fondens etablering, og som Fol-ketinget har vedtaget. Hertil kommer, at det som nævnt før er staten, der ejer fonden. Afkastet heraf skal derfor omtales under ét med sta-tens øvrige renteindtægter og renteudgifter.

Desuden er staten, som jeg allerede har under-streget, under alle omstændigheder forpligtet til at afholde udgifterne til de gennemførte ordninger. Da der ikke er økonomisk grundlag for, at fonden kan anvendes til finansiering af yderligere pensionsforbedringer, er det ikke hensigtsmæssigt, at sådanne forventninger ek-sisterer, og det er denne forespørgsel et godt eksempel på.

Forhandling

Kirsten Jacobsen (FP):

Jeg forstår godt, at ministerens tale var lidt længe undervejs, for det må have været svært at skrive sig ud af dette problem. Jeg kan godt forstå, at man skulle have hjælp mange steder fra.

Selv om vi tager udgangspunkt i det, mini-steren sagde, nemlig at staten ejer fonden, vil jeg henvise til den bekendtgørelse, der findes om lov om Den Sociale Pensionsfond, og jeg vil citere fra § 1, at renterne af Den Sociale Pensionsfonds obligationsbeholdning skal an-vendes i overensstemmelse med den særlige lovgivning herom til ydelser, til pensionsfor-bedringer, til pensioner til personer, der har ret til social pension og til delpension, og at ren-ter, der ikke anvendes til disse formål, skal henlægges til fonden, og derfor kan de altså heller ikke overføres til statskassen.

Jeg vil gerne bede socialministeren, som sag-de, at pengene var brugt, dokumentere med mere end nogle flotte, valgte og velskrevne sætninger, hvordan dette er sket.

Jeg vil gerne spørge socialministeren: Hvis det, ministeren sagde, er rigtigt, hvorfor har fondens formue så hele tiden været særskilt bogført i statsregnskabet?

Jeg går ud fra, ministeren er enig med mig i, at der er tale om en fond, det er i hvert fald det, Folketinget har vedtaget. Hvorfor findes der så ikke et årligt regnskab for denne fond? Hvorfor er det kun nogle tal, som bliver flyttet rundt i finansministerens statsregnskab efter hans forgodtbefindende? Jeg vil gøre ministeren op-mærksom på, at hvis man havde forvaltet pri-vate fonde på denne måde, ville det have været kriminelt, og jeg vil igen minde ministeren om den paragraf, jeg citerede før.

At man i forslaget dengang undlod at kalde bidragene til Den Sociale Pensionsfond ved

[Kirsten Jacobsen]

deres rigtige navn, ændrer ikke ved, at bidragene reelt har været ekstra skatter. Dette fremgår da også af bemærkningerne til forslaget, hvori der står, at bidragene skal opkræves fuldstændig, som om de var skatter. Bidragene beregnes som en procentdel af skala-indkomsten, og de skal opkræves sammen med og efter samme regler som indkomstskat til staten. Loven blev vedtaget i tidens ånd og med en begyndende og hastigt voksende velfærdsstat. Velfærdsstat kaldte man det, så lød det ikke så slemt, som hvis man havde kaldt det, hvad det var, nemlig direkte socialisme.

Velfærdsinitiativerne var rendyrket socialisme. De blev da også udført ved hjælp af traditionelle socialistiske virkemidler såsom statsligt formynderi, tvungne særskattebidrag osv. Man kan sige, at en del af tankegodset bag oprettelsen af Den Sociale Pensionsfond bar præg af en generel socialistisk mistillid til, at borgerne selvstændigt kan træffe rationelle beslutninger, den mistillid har man i øvrigt stadig. Det fremgik af bemærkningerne til forslaget, hvorefter denne tillægspension skulle finansieres dels ved det særlige folkepensionsbidrag, altså særskatten, og dels ved renterne af fonden. Det flertal, der vedtog loven om Den Sociale Pensionsfond, kan ikke have ment, at borgerne selvstændigt var i stand til at foretage pensionsopsparring; ellers ville der ikke have været nogen grund til at træffe den slags tvangsforanstaltninger, som lå i oprettelsen. Det er ikke svært at forestille sig, at loven om Den Sociale Pensionsfond må have haft andre effekter, end at de borgere, der ikke selvstændigt ville have etableret pensionsopsparring, alligevel måtte gøre det.

En af disse effekter er, at der er en del borgere, der, fordi denne sociale pensionsfond blev oprettet, har undladt at tegne egne private opsparring. Det har de naturligvis gjort i tillid til, at de på et eller andet tidspunkt ville modtage den tillægspension, som Den Sociale Pensionsfond skulle udløse. En bestemt gruppe borgere har altså undladt at tegne private opsparring i tillid til, at de midler, der var blevet tvangsopkrævet i form af særskatten, en dag ville komme til udbetaling. Politikerne har med andre ord sagt til befolkningen: I er nødt til at betale en særskat for senere at modtage en tillægspension.

Af bemærkningerne til forslaget fremgår det, at baggrunden for det var at tilvejebringe økonomiske forudsætninger for ydelse af en tillægspension til alle, der oppebærer social pension. Det forekommer derfor absurd, at en finansminister, der ynder at benævne sig selv og sit parti som ansvarlige, nu har til hensigt at inddrage Den Sociale Pensionsfond til dækning af alle mulige huller i statsregnskabet. Finansministerens absurde intentioner fremkommer nu 20 år efter, at man ikke har forvaltet Den Sociale Pensionsfond efter hensigten.

Det Konservative Folkeparti hylder ved enhver given lejlighed principperne om ejendomsrettens ukrænkelighed. Finansministerens parti har oven i købet ved et forslag, som var langt mindre vidtrækkende for den enkelte borger, været med til at samle underskrifter i Folketinget for at forhindre en sådan lov.

Med baggrund i denne historie er det derfor fantastisk at opleve, at en borgerlig regering med ét pennestrog vil fjerne den tillægspension, som Den Sociale Pensionsfond tilstræbte, da den blev oprettet, og som var et løfte til borgerne. Hykleriet kender ingen grænser, og det er meget beklageligt, men det uhyggelige i finansministerens tiltag er, at regeringen nu skal til at svigte personer, som har handlet i tillid til, at de ville opnå et reelt udbytte. Derved sker der i virkeligheden det, at ud over at dette indgreb er både socialistisk og sjofelt, får det også tilbagevirkende kraft.

Det er selvfølgelig ikke nok, at regeringen nu vil fjerne den tillægspension, Den Sociale Pensionsfond tilstræbte. Regeringen har i forvejen gjort sig utrolige anstrengelser for at forringe vilkårene her i landet. Serviceniveauet er efterhånden blevet så ringe, at man begynder at protestere selv ude i de fjerneste egne af landet, og man kunne fristes til at sige, at det ikke kun er i Vestre Fængsel, at lovovertræderne sidder.

Loven om Den Sociale Pensionsfond er i hvert fald ikke forvaltet i overensstemmelse med sit indhold. Har man reguleret tillægspensionen i takt med løn- og indkomstniveauet, som der står i loven? Nej, det har man ikke, tværtimod har man stadig udhulet forholdene for pensionisterne. Serviceniveauet er til stadighed blevet forringet. Havde der været nogen anstændighed i regeringen, havde den sørgt for at udlodde midlerne til at forbedre ser-

[Klirsten Jacobsen]

viceniveauet for pensionisterne, men sådan er det ikke. Tværtimod oplever vi i stedet en stribe af forslag, der forringer vilkårene for pensionisterne, herunder i øjeblikket forslag om betaling for hjemmehjælp og besparelser på varmhjælpen.

Den 25. april i år havde vi en stor ældredebatt, og her opfordrede et enigt Folketing, herunder også regeringspartierne, regeringen til at tage en række initiativer på dette område. Ikke et eneste af dagsordenens punkter har regeringen opfyldt, den har tværtimod fremsat forslag, som går i den stik modsatte retning. Derfor er grænsen for, hvad Fremskridtspartiet mener pensionisterne skal finde sig i, nu nået.

Fremskridtspartiet håber virkelig, at der er anstændighed blandt Folketingets øvrige partier. Således er det vores håb, at et flertal af partierne i Folketinget vil vedstå de løfter, man gav pensionisterne i forbindelse med oprettelsen af Den Sociale Pensionsfond.

Jeg skal derfor på Fremskridtspartiets vegne fremsætte følgende:

Forslag om motiveret dagsorden.

»Folketinget konstaterer, at midlerne i Den Sociale Pensionsfond er opkrævet som særskat og er øremærket til pensionsformål.

Folketinget konstaterer endvidere, at Den Sociale Pensionsfonds midler i alle år har udgjort en særlig konto på statsregnskabet.

Folketinget pålægger regeringen at optage forhandlinger med Folketingets partier med henblik på at sikre, at nettoafkastet af midlerne i Den Sociale Pensionsfond hvert år anvendes til det oprindelige formål.

Tinget går herefter over til næste sag på dagsordenen.«

(Dagsordensforslag nr. D 19).

Formanden:

Der er fremsat følgende forslag om motiveret dagsorden: (se foran). Dette forslag indgår nu i den videre forhandling.

Jytte Hilden (S):

Ældrepolitikken er til debat i Danmark, og der foregår også store omlægninger. I de seneste år har vi faktisk oplevet, at en række ting er blevet bedre. Vi har også konstateret, at der stadig væk er en række steder, hvor det halter, og hvor der er mangler. Der er et stigende be-

hov for plejehjem og andre boligformer for ældre, der er et stigende behov for en rimelig varieret hjemmehjælp, og der er behov for, at familier kan flytte. Der er i det hele taget behov for at tage en generel diskussion om service og omsorg på ældreområdet. Det skylder vi ældre mennesker.

Socialdemokratiet står midt i denne debat, og vi står – det skal der ikke herske nogen tvivl om – på pensionisternes side. De seneste årtier er der sket en række økonomiske forbedringer, som har været både markante og væsentlige set fra vores hjørne, og en del af dem har været finansieret bl.a. via Den Sociale Pensionsfond. Jeg skal som eksempler nævne, at i 1979 fik vi boligydelsen; vi fik også grundbeløbet hævet, idet en del af pensionstillægget blev flyttet ind i grundbeløbet, vi fik forhøjet pensionstillægget, vi fik i 1982-83 et større rådighedsbeløb til varmhjælp, vi fik i 1984-85 en førtidspensionsomlægning, og vi fik i 1987 en delpension.

Socialdemokratiet ønsker både at fastholde og at udbygge disse forbedringer til gavn for ældre mennesker, også det vil jeg gerne slå fast. Men jeg er også nødt til at sige, at vi ikke ønsker at gøre dette med henvisning til, at nogle er blevet snydt. Der er ikke nogen, der er blevet snydt.

Den Sociale Pensionsfond har et fuldstændigt galt navn. Det er i hvert fald sådan, at to af de tre led i navnet Den Sociale Pensionsfond giver associationer og tanker til noget, som ikke holder, når man tænker på, hvad intentionerne var, og hvad virkeligheden er: Det er ikke nogen fond, der står ikke nogen steder i Kongeriget Danmark en kasse, hvor man kan lide lidt på låget, og så strømmer der penge ud til gavn for ældre mennesker; det er en obligationsbeholdning. Sådan er det. Den kan heller ikke låne ud til kommuner og erhvervsliv, som det oprindeligt var Socialdemokratiets intention, da vi i 1971 fik Den Sociale Pensionsfond.

Så for det første: Det er slet ikke nogen fond. Derfor er der ærgerligt, at det hedder en fond. For det andet er det heller ikke nogen pensionskasse, hvor den enkelte har en konto med navn på, ligesom vi har i ATP, og ligesom vi har en række andre private og overenskomstsmæssige pensionskasser. Det var og blev en ekstraskat, som den daværende borgerlige

[Jytte Hilden]

regering opfandt. Først blev der lagt 1 pct. ekstra på i skat de tre første år og siden 2 pct. Det har altså slet ikke egentlig noget med pensioner at gøre, sådan som vi alle sammen opfatter pensioner, nemlig at vi har indbetalt nogle penge, der står og venter på os, der kommer måske bonus og tilskrivninger af forskellig art, og så har vi ret til præcis de penge, vi har indbetalt. Sådan hænger det ikke sammen.

Det eneste, man må indrømme, er, at Den Sociale Pensionsfond i sit sigte var og er social og er blevet brugt til sociale forbedringer for ældre mennesker. Min konklusion er derfor, at der er utrolig megen mystik, og der er adskillige myter omkring netop Den Sociale Pensionsfond, og det er meget let – det er i hvert fald min erfaring, og det tror jeg er mange andre socialpolitikeres erfaring – at skabe totalt kaos i forståelsen ude blandt ældre medborgere. Jeg ved ikke, hvad det kaos skal bruges til, for jeg synes, der er et bredt flertal i dette Ting, der ønsker at fastholde væsentlige og varige forbedringer.

Derfor er den politik, vi ønsker, at vi i forhold til pensionister, der er i klemme – det kan være med praktisk hjælp, det kan være økonomisk, det kan være helbredsmæssigt – kan gennemføre nogle forbedringer. Det ønsker vi at gøre, fordi der er politisk forståelse for det, og ikke fordi der et eller andet sted er nogle penge, der står og venter, som ikke er blevet udbetalt. Også ældre medborgere har nemlig nogle borgerrettigheder, og dem skal vi respektere. Derfor står Socialdemokratiet fast på de satser og aftaler, der er lavet, f.eks. omkring boligydelsen. Vi kan godt sige: Fingrene væk fra forringelser i boligydelsen til pensionister!

Med de bemærkninger, jeg her har gjort, vil jeg gerne fremsætte følgende korte dagsordensforslag på vegne af Socialdemokratiet, Det Konservative Folkeparti, Venstre, Centrum-Demokraterne, Det Radikale Venstre og Kristeligt Folkeparti:

Forslag om motiveret dagsorden.

»Folketinget konstaterer på baggrund af ministerens redegørelse, at Den Sociale Pensionsfonds renteafkast er anvendt til løbende forbedringer i overensstemmelse med de oprindelige hensigter.

Fonden har dannet grundlag for væsentlige og varige forbedringer for pensionisterne i

form af højere pensionssatser og bl.a. boligydelse og varmetillæg.

Herefter går Tinget over til næste punkt på dagsordenen.«

(Dagsordensforslag nr. D 20).

Formanden:

Der er nu fremsat følgende forslag om motiveret dagsorden: (se foran). Dette forslag indgår nu også i forhandlingen.

(Kort bemærkning).

Pernille Frahm (SF):

Der er ikke nogen, der er blevet snydt, fru Jytte Hilden! Det forstår jeg ikke rigtig at man kan gå herop og sige. Der er i hvert fald forfærdelig mange mennesker i dette land, der føler, at de er blevet snydt. Og man må da sige, at de er det, når de først får at vide, at pengene opkræves til ét formål, og så senere får at vide, at det i virkeligheden bare var en ekstra skat, der er lagt på befolkningen.

I øvrigt er jeg enig i, at der er en masse mystik i det her, og at det er en god idé at få ryddet op i det.

Det hensyn til dagsordenen, der taler om »væsentlige og varige forbedringer«, vil jeg sige, at det synes jeg nok er flot at turde sige i disse finanslovstider. Jeg håber, at Socialdemokratiets ordfører har ret.

(Kort bemærkning).

Kirsten Jacobsen (FP):

Må jeg ikke sige til fru Jytte Hilden, at jeg er faktisk skuffet. Jeg er skuffet over Socialdemokratiet, som i andre sammenhænge her i salen klart har markeret, at de står på pensionisternes side, og fru Jytte Hilden har gentaget det her i dag. På den baggrund forstår jeg ikke, at Socialdemokratiet kan være medforslagsstiller til en sådan afværgedagsorden, hvor der overhovedet ikke er dokumentation for indholdet. Men jeg håber, fru Jytte Hilden, at det flertal, der har foreslået denne dagsorden, om ikke under debatten så i hvert fald efterfølgende vil være i stand til at dokumentere det indhold, dagsordenen har.

Det er jeg helt overbevist om at man ikke kan, men det allerværste er, at jeg er helt overbevist om, at de, der foreslår dagsordenen, godt ved det. De handler simpelt hen i strid

[Kirsten Jacobsen]

med den viden, de har; de handler i strid med sandheden til skade for pensionisterne for at dække over, at disse penge nu skal konfiskeres ned i statskassen. Det er uanstændigt, fru Jytte Hilden, det er oven i købet hyklerisk, og det kan Socialdemokratiet ikke være bekendt over for pensionisterne. At regeringen gør det, undrer mig ikke så meget, de har med deres handlinger vist, at de vil gøre hvad som helst over for pensionisterne, men fru Jytte Hildens parti har indtil dette øjeblik i hvert fald i min bevidsthed stået som vogtere af bedre forhold for de danske pensionister.

Formanden:

Når det sker gentagne gange, er jeg faktisk nødt til endnu en gang at understrege forretningsordenens bestemmelse om, at man ikke må tale direkte til medlemmerne.

(Kort bemærkning).

Marianne Jelved (RV):

Jeg mener, fru Pernille Frahm kommer med en utrolig påstand ved at sige, at pensionisterne er blevet snydt, uden at nævne ét eneste eksempel eller udbyde, hvad SF mener med det. Det kan ikke stå uden et spørgsmål om, hvad fru Pernille Frahm mener med det.

(Kort bemærkning).

Jytte Hilden (S):

Jeg vil gerne sige, at fra Folketingets talerstol og fra et ansvarligt parti – og det er til fru Kirsten Jacobsen fra Fremskridtspartiet – er ord som væsentlige og varige faktisk meget voldsomme og meget præcise ord.

Jeg undlod i min ordførertale at nævne tal, men jeg skal remse op, hvad det drejer sig om. Boligydelsen fik vi i 1979; der udbetales i dag 2,1 mia. kr. Forbedringer af den sociale pension fik vi også i 1979; der udbetales i dag 2,5 mia. kr. Varmetillægsforbedring fik vi i 1983; der udbetales i dag 700 mio. kr. Førtidspensionsreformen fik vi i 1985; der udbetales i dag 900 mio. kr. Og endelig er der delpensionen fra 1987; der udbetales i dag 300 mio. kr. Alle disse ting er væsentlige og varige forbedringer for lige præcis den gruppe, som vi taler om, og det er væsentlige og varige forbedringer, som Socialdemokratiet står fast på, og som Socialdemokratiet ønsker bevaret. Det understregede jeg

også meget i min ordførertale, så de mange flyvske ord og de mange næsten bandeord, som kom over fru Kirsten Jacobsens mund, kan jeg ikke genkende i den politik, Socialdemokratiet står for, og jeg kan heller ikke genkende dem fra min ordførertale. Jeg er glad ved det, vi har gjort, jeg står fast på de ting, vi vil gøre, og jeg synes, at dagsordensforslaget meget præcist giver udtryk for det, der er realiteterne.

Finansministeren (Henning Dyremose):

Fru Kirsten Jacobsens sprogbrug er jo sådan, at man ikke kan diskutere, men jeg vil gerne bidrage med nogle saglige oplysninger, og jeg vælger dette tidspunkt, fordi jeg meget overraskende, synes jeg, hørte SF's ordfører udtrykke sig nærmest bekræftende i forhold til, hvad fru Kirsten Jacobsen sagde. Det var jeg nok mere rystet over, end da fru Kirsten Jacobsen sagde, som hun gjorde, for vi har jo vidst et stykke tid, at det var sådan. Men at SF's ordfører udtaler sig bekræftende i forhold til det, er chokerende.

Jeg vil meget gerne bekræfte de oplysninger, som fru Jytte Hilden gav om væsentlige og varige forbedringer i form af udbetalinger fra fonden. Der var, som fru Jytte Hilden sagde, boligydelse i 1979; niveauet er nu 2,1 mia. kr. Der var forbedringer af den sociale pension i 1979; niveauet er i dag 2,5 mia. kr. Der var varmetillæg i 1983; niveauet er i dag 0,7 mia. kr. Der var førtidspensionsreformen i 1985; niveauet er i dag 0,9 mia. kr. Der var delpension i 1987; niveauet er i dag 0,3 mia. kr. Altså udgifter i alt på 6,5 mia. kr. årlig. Og disse merudgifter skal i princippet afholdes af fonden hvert eneste år. Imidlertid er der i 1991 kun overført ca. 1,5 mia. kr. fra fonden til Socialministeriet. Der er altså i forhold til de vedtagne forbedringer en underfinansiering i 1991 på ca. 5 mia. kr.

Kendsgerningerne er, at i alle årene fra 1979 til 1991 er der blevet overført et mindre beløb end det, der svarer til forbedringerne. Hvis vi tager den samlede periode fra 1979 til 1991, hvor der er gennemført forbedringer finansieret under henvisning til fonden, kan den samlede underfinansiering således opgøres til ca. 45 mia. kr. akkumuleret frem til 1991, beregnet ved en rente efter realrenteafgift på 6 pct. p.a. Dette beløb burde faktisk have været modreg-

[Finansministeren]

net i fondens selvstændige formue og ville i så tilfælde have udgjort 85 mia. kr. Og en formue på 85 mia. kr. er selvsagt ikke tilstrækkelig til, at afkastet på længere sigt kan dække de årlige merudgifter på ca. 6,5 mia. kr. Så hvis man faktisk sagde, at fonden skulle dække det, hvis der reelt ikke var en skattefinansieret dækning af disse udgifter, ville fonden i løbet af ganske kort tid blive spist op. Konsekvensen ville være, at så kunne de pågældende forbedringer ikke gennemføres, men det ønsker man selvfølgelig ikke. Og det ønsker vi heller ikke.

Jeg havde næsten lyst til at bruge lige så stærke ord om fru Kirsten Jacobsens og fru Pernille Frahms indlæg, som de selv gjorde, men det vil jeg lade være med, for det er ikke klædeligt. Men de faktiske kendsgerninger er, at fonden finansierer hverken helt eller halvt de varige og væsentlige forbedringer, som er gennemført, og som altså et stort flertal i dag markerer skal videreføres.

(Kort bemærkning).

Pernille Frahm (SF):

Jeg er lidt forbavset over denne her gang spanking. Jeg synes egentlig ikke, mine ord var så voldsomme. Jeg har givet udtryk for, at der er en masse mennesker i dette land, der føler, at de er blevet snydt. Det er vist det mest voldsomme, jeg har sagt heroppefra.

Jeg vil gerne for at understrege, hvorfor en masse mennesker føler, at de er blevet snydt, og at jeg måske kan mene med rette, læse, hvad der står i § 1 i den oprindelige lovtekst: »Med henblik på ydelse af en tillægspension til personer, der oppebærer folkepension, invalidepension eller enkepension, opkræves et særligt folkepensionsbidrag.« Det er det, folk kan huske, det er det, folk har troet at alt dette gik ud på. At der så er mange, der mener, at dette blot var opkrævning af en 2 pct.s skat, er så en anden ting. Men det er da ikke så mærkeligt, at folk føler sig snydt.

Så er jeg så glad for i disse finanslovstider at høre både fru Jytte Hilden og finansministeren heroppefra endnu en gang understrege, at det er væsentlige og varige forbedringer, vi taler om her, for det synes jeg er vigtigt.

Finansministeren (Henning Dyremose):

Det, jeg meget gerne vil have på det rene, er – og det synes jeg var lidt uklart også i sidste

indlæg – at der er nogle, der føler, at de er blevet snydt. Det ved jeg godt at der er. Men det afgørende er, om det er en følelse, de har med rette. Og vi er altså foreløbig 6 partier, der har markeret, at det ikke er en følelse, man har med rette.

Det er det, jeg så gerne vil vide: Mener SF, at man har denne følelse med rette, eller mener SF ligesom vi andre, at der er gennemført så mange væsentlige og varige forbedringer, at man godt og vel har fået det, man er blevet lovet?

(Kort bemærkning).

Kirsten Jacobsen (FP):

Finansministeren slog ud med armene og sagde, man kan ikke diskutere med mig på grund af min sprogbug. For det første tror jeg nok, at finansministeren ved andre anledninger har været i stand til at tage indholdet ud. Rent bortset fra det vil den sprogbug jo fremkomme på tryk i Folketingstidende, og den havde i hvert fald en karakter, som gjorde, at formanden ikke greb ind.

Derfor vil jeg sige til finansministeren, at det tager jeg ikke for gode varer. Jeg tager det nemlig hellere som et udtryk for, at finansministeren ikke har nogen saglige argumenter, som kunne tilbagevise nogen af mine påstande, og så griber han til dette lette lille kunstspring. Det har jeg ingen respekt for, hr. finansminister. Jeg har heller ingen respekt for, at 6 partier finder ud af at dække over, hvad de i fællesskab har bedrevet af uret over for Den Sociale Pensionsfond i fortiden.

Jeg har ikke set nogen dokumentation for regeringens tal; jeg har heller ikke set nogen dokumentation for, at de ydelser, man nu opregner i en lang liste, oprindeligt skulle have været finansieret af disse penge. Men uanset hvordan man vender og drejer tallene, er det en kendsgerning, at der vil være en stor pose penge tilbage, som ikke er anvendt. Disse regnskabsfiksfakserier om overførsel er jo kun noget, der eksisterer i finansministerens hoved.

Socialministeren har lige fastslået, at Den Sociale Pensionsfond er statens penge. Finansministeren har sagt, at Den Sociale Pensionsfond er statens penge. Jeg kunne godt tænke mig at spørge finansministeren: I hvilken anden lovgivning vedtager man at pålægge staten realrenteudgift af sine egne penge? For det er

[Kirsten Jacobsen]

en kendsgerning, at der er betalt realrenteafgift; man har flyttet penge fra én kasse over i en anden. Pengene er kommet staten til gode i begge henseender.

(Kort bemærkning).

Pernille Frahm (SF):

Jeg synes, der er to ting i det spørgsmål, finansministeren stiller til mig, som det er meget vigtigt at skille ad. Det ene er: Er det med rette, at folk har den fornemmelse, at de er blevet snydt? Det andet er: Er pengene brugt?

Til det første vil jeg sige: Når det fremgår af en lovtæst, at pengene skal bruges til en bestemt ting, og at det er derfor, man opkræver dem, og man så senere bliver klar over, at det, der er tale om, er en 2 pct.-skat i en periode på ca. 10 år, mener jeg, det er med rette, at folk føler, at de er blevet snydt.

Og så det andet spørgsmål: Er pengene brugt? Jeg synes, det er et meget vanskeligt spørgsmål at svare på. Finansministeren sagde i øvrigt selv i sit sidste indlæg, at pengene var godt og vel brugt. Hvorfor har man så ikke årligt fået at vide, hvad der er brugt? Det ville have hjulpet meget på folks fornemmelse af, at de er blevet snydt. Det mener jeg er en fejl, man har begået.

Finansministeren (Henning Dyremose):

Jamen nu begynder det at ligne noget, for det har man sådan set hvert år fået at vide på de årlige finanslove, hvor man kan se overførslerne. Men det er tydeligvis ikke fremgået klart nok, og det er noget, vi må rette op på. Det vil jeg gerne medvirke til.

(Kort bemærkning).

Marianne Jelved (RV):

Det, der kalder mig herop, er det, fru Kirsten Jacobsen sagde om, at der ikke er tale om nogen diskussion, når finansministeren udtaler sig, som vi har hørt det. Det må finansministeren så selv klare.

Men jeg vil gerne spørge fru Kirsten Jacobsen: Hvilke af de tal, som finansministeren fremsatte heroppefra, er forkerte? Kan fru Kirsten Jacobsen fortælle mig, hvilke konsekvenser det får, hvis udgifterne er 6½ mia. kr. pr. år for at fastholde de forbedringer, som nu er kommet, og de skal finansieres af et afkast på 1,7 mia. kr.?

(Kort bemærkning).

Jytte Hilden (S):

Min bemærkning skal være lidt til fru Pernille Frahm, som jo meget udmærket på SF's vegne kvitterede for de ord og den mening, jeg lægger i ordene væsentlige og varige.

Men jeg tror, det er nødvendigt at sige, at når man er valgt til dette Folketing, lever man faktisk af at lave lovene om og gøre dem bedre. Derfor er det i denne diskussion vigtigt at forholde sig til, hvad den nugældende lov siger om Den Sociale Pensionsfond, og ikke alene gå tilbage til, hvad den oprindelig sagde. Der har været mange diskussioner i dette Ting om den nugældende lov. Vi må diskutere ud fra, hvad der gælder i dag efter den diskussion, der var, da fru Mimi Jakobsen var socialminister. I lov om Den Sociale Pensionsfond står der i § 1:

»Renterne af Den Sociale Pensionsfonds obligationsbeholdning anvendes i overensstemmelse med den særlige lovgivning herom til ydelse af pensionsforbedringer til personer, der oppebærer folkepension, invalidepension eller enkepension. Renter, der ikke anvendes til pensionsforbedringer, henlægges til fonden.«

Jeg synes, det er en uhyre snusfornuftig måde, man har opereret på, for der er jo ikke meget ved at tømme kassen med guldhønen, der lægger de guldæg, hvoraf de varige og væsentlige forbedringer stadig skal finansieres.

Mit håb vil være, at vi diskuterer ud fra den lovgivning, der eksisterer omkring Den Sociale Pensionsfond i dag. Og det, der jo selvfølgelig kan spilles på og siges mange muntre ting om, er, at ordene forvirrer, at begrebet social pensionsfond giver folk nogle andre tanker, nogle andre associationer, end tanken er med lovgivningen og lovgrundlaget.

(Kort bemærkning).

Kirsten Jacobsen (FP):

Jeg vil gerne gøre fru Jytte Hilden opmærksom på, at de citater, jeg anvendte, er fra den nugældende bekendtgørelse om Den Sociale Pensionsfond, og jeg citerede oven i købet § 1 i sin helhed. Det er kun, for at der ikke skal være nogen misforståelser.

Nej, de fiksfakserier, der er tale om her – for det er fiksfakserier, som jeg er forarget over, og som jeg ikke kan forstå at Socialdemokratiet

[Kirsten Jacobsen]

vil medvirke til – er bl.a., at man ud af fondens midler skal inddrage 4,3 mia. kr. i realrenteafgift. Man kan da vel ikke pålægge staten at betale en statsafgift af statens egne penge. Så skal der vel også betales realrenteafgift af alle mulige andre indtægter, som staten har. Der er mangel på logik, hr. finansminister.

Nu satte jeg tonelejet ned, jeg lavede stemmeføringen om, jeg blev blid som en due svævende over finansministerens hoved. Alligevel svarede finansministeren ikke. Det hjælper ikke noget, hr. finansminister, man er nødt til at komme med dokumentation, hvis man vil have Fremskridtspartiet til at tro på regeringens tal, og ikke med billige bemærkninger om, at man ikke kan forholde sig til en bestemt sprogbrug. Så lad være med at forholde jer til sprogbru- gen, nøjes med at forholde jer til tallene. Det går jeg ud fra at finansministeren har lært.

Et af fiks fakserierne består jo i, at der i loven om Den Sociale Pensionsfond står, at man kun skal anvende 1,5 pct. af formuen. Ja, det er rigtigt nok: af formuen. Men det hjælper jo ikke, for formuen giver et afkast, og hvis man forvaltede sine midler, som fru Jytte Hilden siger, på en snusfornuftig måde, kunne man få et bedre afkast heraf og dermed også give pensionisterne nogle flere penge.

(Kort bemærkning).

Kofod-Svendsen (KRF):

Jeg har prøvet at lytte mig til, hvad fru Kirsten Jacobsen egentlig ønsker. Er det sådan, at fru Kirsten Jacobsen vil tømme Den Sociale Pensionsfond, således at pensionisterne til sidst ikke skal have mere? Eller skal vi have skattestigninger, eller hvad er det, fru Kirsten Jacobsen er ude på?

Finansministeren (Henning Dyremose):

Jeg vil gerne sige til fru Kirsten Jacobsen, at jeg faktisk betragter det at stå her på Folketingets talerstol og give nogle tal som værende et godt, konkret, solidt svar. De tal genfindes jo i referatet, så kan fru Kirsten Jacobsen efter at have læst referatet tjekke dem i finansloven, og så kan fru Kirsten Jacobsen ved selvsyn se, at de væsentlige og varige forbedringer, der er lavet inden for den formålsparagraf, der gælder for Den Sociale Pensionsfond, er væsentlig dyrere end det afkast, der er fra Den Sociale Pensionsfond. Det betyder, at de kun kan finansi-

eres, fordi der er et tilskud over skattebilletten. Det vil sige, at hvis man vil give yderligere forbedringer, er man nødt til at forhøje skatten, hvis ikke man finder modsvarende besparelser. Det er sådan set det væsentlige i hele situationen.

Når fonden betaler realrenteafgift, er det, fordi det skal den gøre i henhold til gældende lovgivning. Det er også noget, Folketinget har vedtaget, ligesom Folketinget har vedtaget formålsparagraffen for fonden. Nu er jeg altså ikke i stand til at finde på flere svar, for det her er summen af kendsgerningerne, og det er det, der gør, at man ikke kan love pensionisterne yderligere forbedringer, uden at man lover befolkningen skatteforhøjelser.

(Kort bemærkning).

Pernille Frahm (SF):

Det er i anledning af den lille belæring, jeg fik heroppe om, at loven blev ændret i 1986. Ja, det er jeg da godt klar over, men 1986 er altså fem år efter, at indbetalingerne sluttede. Når man ændrer formålsparagraffen i loven bagefter, kan jeg stadig væk ikke blive forundret over, at folk føler sig snydt, men derimod nok så meget over, at der ikke er nogen forståelse for det.

Formanden:

Antallet af korte bemærkninger giver mig anledning til at sige, at jeg tror, vi skal til at afslutte de korte bemærkninger i denne runde. Vi har jo kun haft ét ordførerindlæg endnu.

(Kort bemærkning).

Tom Behnke (FP):

Det er vedrørende realrenteafgiften, som jeg synes vi godt lige kan bore lidt mere i. Det bliver oplyst, at der ligger 85 mia. kr. i fonden, og at det giver et afkast på 1,7 mia. kr. Det er samme kasse, nemlig statskassen, man flytter pengene rundt i, og så har man altså lavet en lovgivning, der gør, at man skal betale realrenteafgift. Men uanset realrenteafgiften undrer det mig, at man af de 85 mia. kr. får et så dårligt afkast, at der efter betaling af realrenteafgift kun er 1,7 mia. kr. tilbage.

Jeg kunne godt tænke mig at høre, hvad afkastet er, før vi begynder at beregne realrenteafgiften, cirka hvilken procent det svarer til, og

[Tom Behnke]

hvad der er årsagen til, at man får forrentet fondens midler så utrolig dårligt.

Formanden:

Jeg giver ordet til fru Kirsten Jacobsen for en kort bemærkning – forhåbentlig den sidste i denne omgang.

(Kort bemærkning).

Kirsten Jacobsen (FP):

Jeg skal bestræbe mig på at gøre mit til det, hr. formand, men det vil jo afhænge af Tingets øvrige medlemmer.

Jeg vil gerne sige til hr. Kofod-Svendsen, at det fremgår ganske tydeligt af vores dagsorden, som jeg er helt sikker på at hr. Kofod-Svendsen nøje har læst, at det, vi kræver, er, at det er nettoafkastet af formuen, der anvendes, og at der ikke bliver tale om skattestigninger eller om at tømme fondens formue. Det fremgår af det, der på tryk er omdelt til alle Tingets medlemmer.

Derudover vil jeg gerne sige til finansministeren, at det, der er uenighed om imellem finansministeren og mig, er, at jeg ikke tror på, at de forbedringer, der er gennemført, udgør mere end afkastet. Det kan godt ske, at de gør det formelt i form af finansministerens rent faktiske afkast, men så må jeg bare sige til finansministeren, at hans forvaltning af midlerne er yderst kritisabel. Jeg har forstået, at finansministeren føler, han skal komme her og holde en tale om tal, om facts, og det er jeg enig med finansministeren i – det er vi taknemlige for.

Jeg troede blot også, at ministrene kom her i salen for at besvare direkte spørgsmål, men det har jeg forstået at finansministeren i hvert fald ikke gør.

Formanden:

Så går vi videre i ordførrækken.

Pia Christmas-Møller (KF):

Det er vel stærkt begrænset, hvor meget nyt der kan tilføres debatten på dette tidspunkt. Socialministeren har givet et meget klart og præcist svar, som jeg gerne vil takke for. Sagen er jo kort og godt, at pengene er brugt – godt og vel endda – og det til formål, der er i fuldstændig overensstemmelse med grundlaget for og hensigten med Den Sociale Pensionsfond.

En række af de væsentlige og varige forbedringer, som er blevet gennemført for de ældre, er jo rent faktisk finansieret via Den Sociale Pensionsfond, således som mange netop har været inde på det allerede på nuværende tidspunkt. Yderligere tiltag på ældreområdet skal altså klares ad anden vej.

På den baggrund vil jeg indskrænke mit indlæg til at sige, at vi fra konservativ side selvfølgelig støtter den dagsorden, som vi er medforslagsstillere til, og afviser Fremskridtspartiets dagsorden.

(Kort bemærkning).

Kirsten Jacobsen (FP):

Fru Pia Christmas-Møller plejer jo at have greb om tingene, og derfor vil jeg gerne stille et spørgsmål til den konservative ordfører i anledning af hendes bemærkning nu om, at begrundelsen for, at man havde lavet denne dagsorden, var, at pengene var brugt, at de var brugt i overensstemmelse med reglerne, og at de forbedringer, der var gennemført, var gennemført for det afkast, fonden har givet, og at det også var meningen.

Hvad nu f.eks. angår boligydelsesloven, taler regeringen det ene år efter det andet om at reducere boligydelsen til pensionisterne, og så kunne jeg godt tænke mig at få at vide, hvorfor i alverden vi da aldrig har fået at vide, at boligydelsen oprindelig er finansieret af Den Sociale Pensionsfond, og at man har finansieret den af disse midler én gang. Hvor skulle de besparelser, der kunne blive tale om, så gå hen? Skulle de gå tilbage i Den Sociale Pensionsfond, eller skulle de også gå ned i finansministerens kasse?

(Kort bemærkning).

Pia Christmas-Møller (KF):

Ja, nu bliver det jo gentagelsernes tid. Vi har så tydeligt fået redegjort for fra finansministerens og fra anden side allerede på nuværende tidspunkt, hvordan der er tale om, at vi har flere udgifter end det, renteafkastet fra Den Sociale Pensionsfond kan dække. Der er i dag faktisk tale om et minus i forhold til de mange forbedringer. Deri ligger sådan set svaret. Hvis fru Kirsten Jacobsen er interesseret i at få en meget detaljeret gennemgang, vil jeg bede fru Kirsten Jacobsen om at stille de spørgsmål til

[Pia Christmas-Møller]

finansministeren via udvalget. Det er egentlig ad den vej, man klarer den slags tekniske spørgsmål.

Merudgifterne til de gennemførte pensionsudgifter for 1991 kan opgøres til i alt ca. 6,5 mia. kr. årlig. De merudgifter skal jo afholdes af fonden hvert eneste år, fordi det netop er varige forbedringer. Det beløb, der overføres til staten, udgør imidlertid kun ca. 1,5 mia. kr. for 1991. Så der er altså en hel del, der ikke kan klares via Den Sociale Pensionsfond. Men det er jo som sagt gentagelser.

(Kort bemærkning).

Kirsten Jacobsen (FP):

Fru Pia Christmas-Møller påstod, at der kun bliver overført 1,5 mia. kr. til staten. Lad os nu lade være at diskutere, om det er rigtigt eller ej, men blot tage udgangspunkt i det, fru Pia Christmas-Møller selv sagde. Så håber jeg da, at fru Pia Christmas-Møller er enig med mig i, at realrenteafgiften jo også overføres til staten. Den udgør 4,3 mia. kr., og det bliver i hvert fald en overførsel på tilsammen 5,8 mia. kr.

Men det, jeg spurgte om før, og som ikke kan henvises til et udvalgsspørgsmål, er princippet, hvordan man først kan finansiere en udgift og dernæst komme med forslag om besparelser på den udgift, der allerede er finansieret, uden at fortælle, at de penge skal gå tilbage dertil, hvor den oprindelige finansiering fandt sted, og ikke ned i statskassens evindeligt tomme hul. Det gælder forslag om besparelser på boligydelsen, det gælder i et nylig fremkommet forslag om betaling for varig hjemmehjælp, og det gælder det sidste, lovforslag nr. L 28 om reduktion af pensionisternes varme-hjælp.

Jeg synes, vi har krav på en forklaring i dette Ting. Man kan ikke komme med den slags regnskabsfiksfakseri.

(Kort bemærkning).

Pia Christmas-Møller (KF):

Nu er det ikke, fordi jeg synes, denne her diskussion er voldsomt interessant, men alligevel synes jeg, at fru Kirsten Jacobsen skal være opmærksom på, at der i dag er en underfinansiering på 5 mia. kr. Det tal får man altså ved at trække 1,5 mia. kr. fra de 6,5 mia. kr., som jeg nævnte før. De forslag, som fru Kir-

sten Jacobsen refererer til, for så vidt angår besparelser på hjemmehjælpsområdet og andre områder, er jo slet ikke af den størrelsesorden. Der er altså i forvejen pålagt det offentlige en udgift, som ikke har noget med Den Sociale Pensionsfonds midler at gøre, på 5 mia. kr. til disse varige forbedringer.

Kirsten Jacobsen (FP):

Jeg kan godt forstå, at fru Pia Christmas-Møller ikke synes, det er voldsomt interessant. Hvis jeg ikke var i stand til at besvare den slags spørgsmål så konkret stillet, ville jeg heller ikke synes, debatten var voldsomt interessant; det medgiver jeg fru Pia Christmas-Møller.

Dette her handler faktisk om nogle principper, og det handler faktisk om, at man er nødt til at give Folketinget oplysninger, som er i overensstemmelse med almindelig forretningsmoral, almindelig revisionsskik osv. Det er det, man ikke gør, og det gjorde hverken fru Pia Christmas-Møller eller finansministeren. Det eneste, jeg efterlyser, er et nøgternt, et sagligt og et rigtigt grundlag.

Man kan ikke komme og påstå i dag, at Den Sociale Pensionsfonds midler er anvendt til boligydelse, til hjemmehjælp og pensionsforbedringer og alverdens ting, når man ikke, hvis der skal gennemføres besparelser på de samme områder, fører den udgift, der er finansieret, tilbage, hvor den kom fra, men fører den ned i statskassen. Det må man kunne gøre rede for. Det må nemlig betyde, at der er noget galt, at der er fiksfakserier i dette her. Og det er det, jeg vil have klarlagt.

(Kort bemærkning).

Pia Christmas-Møller (KF):

Fru Kirsten Jacobsen og jeg plejer at kunne have nogle debatter, og jeg plejer at have det indtryk af fru Kirsten Jacobsen, at hun er meget kvik og sådan set også nogenlunde ved, hvad hun taler om. Men i dag er det tilsyneladende lidt anderledes, for i dag vil eller kan fru Kirsten Jacobsen ikke forstå de svar, der bliver givet gentagne gange i mange variationer – også pædagogiske variationer – fra denne talerstol, oven i købet fra forskellige personer.

Altså, fru Kirsten Jacobsen, man kan da ikke give nogle penge tilbage til en fond, som man aldrig oprindeligt har taget derfra; det vil da være fuldstændig urimeligt. Og det er jo

[Pia Christmas-Møller]

tilfældet, for de 5 mia. kr., som jeg taler om, er jo ikke kommet fra Den Sociale Pensionsfond, for der er netop ikke dækning i Den Sociale Pensionsfond for de 5 mia. kr. til de varige forbedringer. Der hentes 1,5 mia. kr. fra Den Sociale Pensionsfond, og de udgifter, vi står med i 1991, er på omkring 6,5 mia. kr. De besparelsesforslag, som fru Kirsten Jacobsen refererer til, er overhovedet ikke af en størrelsesorden, så de på nogen måde kan berøre de renteindtægter, der overføres fra Den Sociale Pensionsfond.

Jeg håber, at jeg hermed har pindet svaret ud, så fru Kirsten Jacobsen nu må erkende, at hun rent faktisk har fået fyldestgørende svar, også mere end én gang.

(Kort bemærkning).

Tom Behnke (FP):

Finansministeren var på et tidspunkt meget ivrig for at komme på talerstolen – jeg fornemede næsten, at det var på det tidspunkt, hvor det talte til hans egen favør at tale – men han svarede ikke rigtig på det spørgsmål, jeg havde stillet om realrenteafgiften.

Nu vil jeg gerne uddybe spørgsmålet, for vi får at vide, at det er omkring 5 mia. kr., man får i renteindtægt fra denne fond. Realrenteafgiften er på over 4 mia. kr., og tilbage er der 1,7 mia. kr. Så vidt jeg husker, var det det, finansministeren oplyste, mens den konservative ordfører oplyste, at det er 1,5 mia. kr., og det gør det sådan set ikke bedre. Der er et misforhold mellem, at realrenteafgiften er på over 4 mia. kr., og at der tilbage er 1,5 mia. kr./1,7 mia. kr.

Hvor meget er den realrenteafgift egentlig? Jeg havde en fornemmelse af, at den var på lige godt og vel 40 pct., men det hænger vist ikke sammen med disse tal. Så hvordan hænger det egentlig sammen?

Formanden:

Jeg er ikke helt sikker på, at jeg forstod den allerførste bemærkning om finansministerens tagen ordet. Jeg skal for en ordens skyld gøre opmærksom på, at ministre ifølge forretningsordenen kan få ordet, når de begærer det. Det er baggrunden for de tidspunkter, finansministeren får ordet på.

(Kort bemærkning).

Kirsten Jacobsen (FP):

Nu har vi jo hæftet os meget ved, at alt det, vi siger, kommer på tryk. Og for en gangs skyld er jeg uendelig glad for, at det, fru Pia Christmas-Møller sagde heroppefra, kommer på tryk. Men jeg skrev det samtidig ned ordret.

Fru Pia Christmas-Møller sagde: Man kan da ikke overføre besparelser til en fond, der aldrig oprindeligt er taget af. Fru Pia Christmas-Møller, hvordan kan pengene så være brugt? Hvor i alverdens riger og lande er de så henne?

Bente Grønfeldt (V):

Nu skal man ikke skriftligt begrunde en forespørgsel, og derfor har der jo været nogen tid til at andre sig over baggrunden for denne forespørgsel. Er den et forsøg på at foregøgle landets pensionister, at der er mere at hente? De foreliggende kendsgerninger tilsiger noget helt andet.

Den Sociale Pensionsfond blev, som de foregående ordførere også har anført, oprettet i 1971 med den begrundelse, at den skulle forbedre forholdene for modtagere af socialpension. Venstre mener, at Pensionsfonden har levet op til forventningerne i de forløbne år. Men som det er sket så mange andre steder i det offentlige system, er udviklingen i udgifterne løbet fra indtægterne, således også for Den Sociale Pensionsfond. Den giver ikke længere et afkast, der tilnærmelsesvis dækker de udgifter, der er igangsat på baggrund af den.

Socialministeriet afholder inden for fondens område udgifter til boligydelse, varnehjælp, førtidspension og delpension. Og disse udgifter – for nu at tage tallene én gang til – beløber sig i år til 6,5 mia. kr. Den Sociale Pensionsfond har kun kunnet overføre 1,5 mia. kr., altså har staten en merudgift på 5 mia. kr., der rettelig burde være afholdt af Pensionsfonden.

På den baggrund kan der kort svares til forespørgerne, at Den Sociale Pensionsfonds midler i dag anvendes så godt og vel i overensstemmelse med de formål, der lå til grund for fondens etablering.

Det er også grunden til, at vi er medforslagsstillere til dagsordensforslaget.

Pernille Frahm (SF):

Det er en sørgelig debat, der foregår her. Det er også et godt eksempel på, at økonomi også

[Pernille Frahm]

er politik. Eller med andre ord, at en dygtig økonom med den rigtige politiske holdning kan bevise, hvad det skal være.

Så til politikken. Da fonden i sin tid blev oprettet, hed det, at fondens midler skulle anvendes til en tillægspension, som skulle vedtages i 1976 med virkning fra 1976. Der er siden gjort forskellige krumspring, indtil man i 1981 besluttede at indstille indbetalingerne til fonden. Dele af renteaftkastet er i overensstemmelse med intentionerne blevet anvendt til varmehjælp og boligydelse samt andre, meget tiltrængte forbedringer for pensionisterne. Disse forbedringer har været mærkbare og vil efter SF's mening ikke kunne undværes.

I sin tid advarede SF mod denne konstruktion. Vi tvivlede på, at de mange millioner, som blev til milliarder, nogen sinde ville komme til udbetaling, og vi endte også med at stemme imod fonden. Men SF har som bekendt ikke flertal og havde det desværre heller ikke dengang.

Når Fremskridtspartiet i dag kræver denne debat om fondens midler, er det på baggrund af, at mange føler sig snydt af det bedrageri, som ligger til grund for fonden, på trods af at nogle siger, at ingen er blevet snydt.

De 2 pct., man opkrævede over ca. 10 år, var jo i virkeligheden en ekstra skat. Det var der mange der påstod dengang, og det er jo blevet helt krystalklart gennem årene. Pengene er indgået i det store statsregnskab på en særlig konto, o. k., men som et beløb, der især efter visse manøvrer er blevet stadig mere fiktivt. Dette her er et skoleeksempel på, at man ikke skal love folk noget, man ikke har tænkt sig at holde, eller som man bliver ude af stand til at holde. For sandheden er jo, at de, der lavede fonden, ikke har planer om at lade den komme til udbetaling. Pengene er og bliver en del af statens midler, og det skulle man have indrømmet fra starten, da man i sin tid lavede en ekstra skat på 2 pct. og kaldte det for en social pensionsfond.

Det er et skoleeksempel på, hvordan man ikke skal handle, hvis man ikke vil efterlade folk med en fornemmelse af, at de er blevet lovet en forgyldt alderdom, som de så ikke får. Det er et skoleeksempel på, at folk husker, hvad de er blevet lovet. I SF har vi aldrig været i tvivl om, at man ikke agtede at indfri dette løfte, men vi vil alligevel gerne slå et slag for, at midlerne dog bliver brugt til noget fornuftigt.

Jeg skal til slut blot sige, at vi vil undlade at stemme til den dagsorden, der er foreslået af Socialdemokratiet. Vi ville, hvis Fremskridtspartiets dagsorden var kommet til afstemning, have stemt for den.

(Kort bemærkning).

Jytte Hilden (S):

Jeg vil gerne sige, at de, der måtte sidde og lytte til denne debat, må være forfærdelig forvirrede. Der er ikke noget, der er så besværligt som at holde fast på en masse tal. Men det, folk derimod lytter til, er selvfølgelig ordene, og derfor vil jeg endnu en gang udtrykke lidt tristhed over, at SF's ordfører føler sig kaldet til at bruge ordene »snydt« og »bedrageri« om, at nogle føler det sådan, for det er ikke rigtigt.

Men pointen i mit indlæg nu er, at i det øjeblik, man repeterer ordene, er det blot ordene, der bliver hørt: Der er nok noget om, at nogen er blevet snydt og bedraget. Jeg synes ikke, det klæder et meget stort og meget godt parti til venstre i det politiske spektrum at repetere de ord og dermed understrege, at der nok er noget om snakken. Overlad dog det til anarkisterne på det yderste højre.

Derfor vil jeg også gerne sige, at hvis man ser på folkepensionisternes situation i dag sammenlignet med dengang i 1971 under VKR-regeringen og sammenligner med dengang, man stoppede for indbetalingerne til Den Sociale Fond under en socialdemokratisk regering i 1981, så må man konstatere, at dagens folkepensionister har det bedre, end de havde for 10 år siden, og meget bedre, end de havde for 20 år siden. Der er klart områder, og der er klart mennesker, der trænger til at få det endnu bedre, og det kniber med servicen, det kniber med omsorgen. Men at påstå, at intentionerne ikke er opfyldt, og repetere de væmmelige ord for ligesom at give grobund for en ulmende utilfredshed, synes jeg faktisk er lidt ærgerligt.

Boligydelser er en meget væsentlig brik for Socialdemokratiet i dette spil, og vi tolker den ind som varige og væsentlige forbedringer.

(Kort bemærkning).

Bente Grønfeldt (V):

Jeg kan slet ikke forstå, at man kan mene, at

[Bente Grønfeldt]

man ikke har villet holde sit løfte. Tværtimod afholdes der i dag udgifter, som er igangsat af Den Sociale Pensionsfond – udgifter, som er større, end de ville have kunnet være, hvis vi skulle have holdt os til Den Sociale Pensionsfond.

Tom Behnke (FP):

Fremskridtspartiets grundholdning vedrørende Den Sociale Pensionsfond er, at den burde nedlægges hurtigst muligt og pengene bruges til at afdrage på statens gæld, således at der derefter kan bruges af de sparede renteudgifter til at forhøje bl.a. folkepensionen og give mulighed for bedre forhold i det hele taget for de gamle og de svage.

Men indtil fonden nedlægges, skal pengene bruges til det formål, som de var bestemt til ved oprettelsen, hvilket efter vores overbevisning ikke sker i dag. Det sidste udspil, vi har hørt fra regeringen, går ud på, at man blot indtager alle pengene og så bruger dem på driftsbudgettet. På den måde kan pengene kun bruges én gang, hvorimod man ved at afdrage på gælden havde kunnet bruge den sparede renteudgift i al evighed.

Derfor har Fremskridtspartiet foreslået denne forespørgselsdebat, hvor vi har intentioner om at pålægge regeringen, at pengene bruges til deres oprindelige formål og ikke bare indkalkuleres i statens underskudsbudget.

Men efterhånden som debatten er skredet frem i dag, har det vist sig, at det måske havde været bedre, om vi havde foreslået, at fondens midler bliver hensat på en bankbog. Jeg skal ikke reklamere for nogen speciel bank. Jeg tror, at enhver bank vil kunne give større rente, end der er givet på de 85 milliarder kroner, der står i fonden. Et løseligt regnskab siger, at man har fået 0,65 pct. i rente, og det synes jeg virker fuldstændig grotesk. Derfor havde det nok mere været på sin plads, om vi havde anbefalet finansministeren, at pengene blev hensat på en ganske almindelig anfordringskonto i en bank.

Afslutningsvis vil jeg sige, at vi på ingen måde kan støtte det dagsordensforslag, der er stillet af et flertal.

Mimi Jakobsen (CD):

Vi havde i går her i Tinget en lang debat om udlændinge, og en meget stor del af den debat gik med at diskutere vores forhold til myterne

ude i befolkningen – hvordan vi skal forholde os til dem. Det var ikke overraskende, at Fremskridtspartiet i går gyngede med på myterne: At folk siger, der er så og så mange fremmede, uanset at man kan dokumentere, det ikke er rigtigt. At folk siger, der er de og de racemæssige problemer, multietniske samfund osv.

Men spørgsmålet er, hvad vores opgave er i forbindelse med myterne. Og det bliver aktualiseret igen af debatten i dag, hvor jeg som tidligere ordfører er meget skuffet over, at SF også begynder at gå efter myter.

Fru Pernille Frahm nævnte, at folk havde en forventning om en forgyldt alderdom. Jeg ved ikke, om nogen politikere på det tidspunkt, fonden blev lavet, har lovet det. Men jeg tvivler egentlig på det. Jeg tror og håber, man har været konkret og holdt sig til den tekst, der står. Men at begynde at forholde os til myter, som fru Jytte Hilden også rigtigt sagde det: Nå, men så er der jo nok noget om det, så må vi endelig tage det op herinde, så må vi endelig gyngede med på myterne, kan jeg ikke forstå SF gør.

Fonden er vedtaget ved lov, fondens formål er ændret ved lov. Hver eneste disposition, der er foretaget i forhold til den fond, er noget, der er foregået med accept af et flertal her i Folketinget. Man kan være uenig i delpensionens tilblivelse, man kan være uenig i den form, varnehjælpen har osv., men man kan ikke bestride, at det er lovlige vedtagelser i Folketinget. Man kan godt erklære sig uenig med dem og sige, det var uklogt, og sådan burde det ikke have været. Men at kalde det snyd og bedrag kan jeg ikke forstå at SF vil være med til. Hvis vi står over for myter i befolkningen – og det gør vi, jeg kender dem alle sammen, ikke mindst fra min tid som socialminister, ligesom jeg fortsat ikke kommer til ét møde, uden at jeg bliver stillet over for bemærkninger som: Hvornår får vi de dér penge fra Den Sociale Pensionsfond, hvor argumenterne går lige fra, at nu skal vi have de 120 mia. kr. – og jeg skal love for, at pensionisterne kunne få en glad aften et par gange på et år, og så var det sket – og over til de mere ræsonnable, der selvfølgelig taler om, hvordan afkastet bliver brugt – synes jeg da, at vi har behov for at forklare, hvordan det hænger sammen, hvordan tallene bliver beregnet osv. Det kan vi godt bruge denne her debat til. Men det må da være vores fælles for-

[Mimi Jakobsen]

pligtelse, sagt til SF, at forklare tingene og ikke bære ved til det bål, der hedder, at det er snyd og bedrag.

Hermed har jeg forhåbentlig også sagt, at CD er godt tilfreds med socialministerens redegørelse suppleret med finansministerens pædagogiske gennemgang af tallene. Det kan vi tilslutte os. Det kan være ganske fornuftigt at få skrevet de tal ud på et A4-ark, som vi alle sammen kan vedlægge de rasende breve, og så mener jeg, den diskussion faktisk er slut.

(Kort bemærkning).

Pernille Frahm (SF):

Jeg er ganske enig i fru Mimi Jakobsens holdning til myter i befolkningen. Det er ikke vores opgave at rende med myter herinde, men det er vores opgave at forklare, hvordan tingene hænger sammen. På det punkt er vi fuldstændig enige. Men jeg synes bare, at det er en opgave, vi har klaret dårligt, når det gælder Den Sociale Pensionsfond. De forklaringer skulle have været givet løbende, så folk vidste, hvad det var. Det er vores ansvar. Disse myter er til forskel fra myter om fremmede og indvandrere vores ansvar.

Marianne Jelved (RV):

Jeg vil gerne takke socialministeren og finansministeren for deres udtalelser her fra talarstolen om Den Sociale Pensionsfond og så konstatere, at det nu snart må være gået op for ordførerne, også Fremskridtspartiets og SF's ordførere, at afkastet er brugt til sociale forbedringer for ældre mennesker i det danske samfund, netop som hensigten har været. Jeg skal ikke repetere forbedringerne; de er blevet nævnt adskillige gange, men konstatere, at det er gode, ordentlige forbedringer, som også Det Radikale Venstre har stået bag og gerne vil fastholde.

Jeg har noteret mig, at man i Fremskridtspartiets dagsordensforslag, som jeg ikke fik med herop, i sidste afsnit bruger formuleringen: Folketinget pålægger regeringen at optage forhandlinger med Folketingets partier med henblik på at sikre, at nettoafkastet anvendes til det oprindelige formål. Det er næsten unødvendigt at lave en dagsorden af den karakter, for det er jo netop, hvad der sker. Det er nettoafkastet, der er tale om; når vi siger, at nettoafkastet er i virkeligheden for lille til at dæk-

ke de årlige omkostninger ved de forbedringer, der allerede er indført.

Så vil jeg gerne til sidst knytte en kommentar til indlægget fra SF's ordfører. Som fru Mimi Jakobsen gjorde rede for, er hver eneste ændring og hver eneste beslutning omkring disse ting foregået i folketingsalen. Der er ikke andre mulige måder at lave forandringer på på dette område end ved, at det sker i folketingsalen fuldstændig åbent.

Jeg synes, det er beklageligt, at fru Pernille Frahm herfra konstaterer, at SF godt kan forstå, at befolkningen føler sig snydt. Det kan jeg ikke forstå. Og jeg er dybt uenig med fru Pernille Frahm i den måde, tingene bliver lagt frem på.

Hvis nogen er med til mod bedre vidende at skabe illusioner og disse »nogen« er politikere, er det i virkeligheden forkasteligt; det er næsten det værste. Hvis nogen føler sig snydt, burde SF være de første til at tale om, hvad den reelle virkelighed er, og være med til at fjerne de illusioner.

Kofod-Svendsen (KRF):

Det er sådan, at vi har væsentlige debatter her i Folketinget, så har vi mindre væsentlige debatter, og så har vi overflødige debatter. Jeg må karakterisere denne forespørgselsdebat, som Fremskridtspartiet har rejst, som en overflødig og unødvendig debat. Hvis man havde sat sig ind i de faktiske kendsgerninger – i givet fald kunne man have stillet nogle relevante spørgsmål til den eller de relevante ministre – så kunne man have fået alle de oplysninger, man måtte have brug for.

Det har man ikke gjort tilstrækkeligt, og vi har fået en debat, hvor socialministeren på en udmærket måde har redegjort for de faktiske omstændigheder ved Den Sociale Pensionsfond, og finansministeren har efterfølgende på spørgsmål redegjort for talsammenhænge.

Jeg kan helt tilslutte mig det, der er sagt af socialministeren og finansministeren, og jeg har også været med til at formulere en dagsorden, som jeg synes er den rigtige måde at slutte denne debat på.

Jeg må sige, at jeg er også lidt overrasket over SF's melding. Jeg synes, den smager noget af populisme, og jeg er lidt overrasket over, at SF vil prøve at køre med på den populisme, som jeg fornemmer har ligget bag Fremskridts-

[Kofod-Svendsen]

partiets forespørgselsønske. Det må jeg tage til efterretning, og det gør jeg – men med beklagelse.

Socialministeren (Else Winther Andersen):

Nu har vi igen haft en debat om Den Sociale Pensionsfond, hvor debatten i det væsentlige har drejet sig om tal.

Jeg er glad for, at der er et stort flertal for den dagsorden, der er foreslået om, at rentefakastet er anvendt til løbende forbedringer i overensstemmelse med den oprindelige hensigt, og at fonden også har været med til at danne grundlag for væsentlige og varige forbedringer for pensionisterne.

Det, vi har talt om her, er boligydelsen, det er varnehjælpen, og – som der ikke har været talt så meget om – det har også været delpensionen.

Vi kan så diskutere, om sådan en debat er blandt de overflødige, men nu har vi i hvert fald fået tingene vendt en gang til.

Jeg må samtidig sige, at jeg også er forbavset over, at SF har meldt noget overraskende ud, og over de ord, der er blevet brugt omkring myter. Jeg synes, at de tal, som finansministeren har gennemgået meget grundigt heroppefra, taler sit klare og tydelige sprog.

Men nu har vi haft debatten, og så må vi arbejde videre med pensionsfonden, som den er nu.

Finansministeren (Henning Dyremose):

Hr. Tom Behnke gjorde nogle bemærkninger om, at han syntes, han manglede et svar fra mig på et tidligere tidspunkt. Nu er det normalt, at vi ministre svarer på dette tidspunkt i talerrækken. Det unormale var i virkeligheden, at jeg blev så engageret på et tidligere tidspunkt, at jeg bad om at komme ind midt i talerrækkefølgen.

Der er en enkelt ting mere, jeg gerne vil nævne, for hr. Tom Behnke har jo fuldkommen ret; hvis afkastet var så lavt, som hr. Tom Behnke havde fået det regnet ud, ville det se slemt ud. Men sådan er det heller ikke. Det fremgår af finansloven for 1991, at fondens afkast er 13,7 mia. kr. Lad os prøve én mere af disse talopstillinger. Heraf går de 4,5 mia. kr. til realrenteafgift. Hvis man så sagde, at de 6,5 mia. kr., som vi bruger til forbedringer – det var listen, jeg gennemgik før – skulle finansieres fuldt ud

af fonden, ville der være en rest på 2,7 mia. kr. Det svarer til 2,2 pct. af fondens formue.

Og så er der en yderligere bestemmelse i loven om Den Sociale Pensionsfond, nemlig at fonden skal udvikle sig på en sådan måde, at det kan dække inflationen – for ellers bliver fonden jo udhulet – at det kan dække demografisk betingede merudgifter – for ellers bliver fonden jo også udhulet – og det ville de 2,2 pct. være alt for lidt til.

Det er en anden måde at illustrere på, at det simpelt hen ikke er midler nok i fonden til at dække de faktiske udgifter, som vi har bevilget her i Folketinget. Det kan beskrives på den ene måde, som jeg gjorde i mit første indlæg, og på den anden måde, som jeg gjorde i mit andet indlæg.

Jeg er i og for sig enig med fru Mimi Jakobsen i, at det vil være udmærket, hvis der bliver stillet et spørgsmål, der giver anledning til, at jeg kan afgive dette som et skriftligt svar til et af Folketingets udvalg, således at det svar ligger tilgængeligt og anvendeligt for Folketingets medlemmer, når de skal svare på de mange breve, de får.

Kirsten Jacobsen (FP):

Vi får igen et problem med forskellen mellem finansministerens og min fysik.

Men vi har også et andet problem, hr. finansminister. Jeg har på mange områder meget stor respekt for finansministeren – og jeg har særlig stor respekt for finansministerens evner, når det gælder tal – og jeg har i dag forstået, at finansministeren virkelig har lagt sig i selen for at bruge alle sine evner, for dem måtte man have i brug for at kunne skabe den tal-magi, der i dag har været lagt på Folketingets bord fra finansministerens side.

Jeg synes, debatten i dag er utrolig kedelig, for den afspejler for mig, at et flertal her i Folketinget i sin tid har vedtaget Den Sociale Pensionsfond med henvisning til, at de penge skulle komme pensionisterne til gode. Man har på et tidspunkt fundet ud af, at det måtte man hellere stoppe med, for man kunne nok ikke leve op til løfterne ...

Formanden:

Må vi bede om ro både i salen og i sidegangen, så vi kan høre afslutningen på denne forhandling.

Kirsten Jacobsen (FP):

Man har så senere også med politiske flertal vedtaget den ene eller den anden disposition. Men det, man aldrig har gjort, er ærligt og redeligt at fortælle, hvad det var, man gjorde. Det er grunden til, at vi i dag har myterne, det er skiftende folketingsflertals egen skyld. Man har aldrig villet være ærlig omkring disse ting. Man har på den ene side villet fortælle pensionisterne, at det hele er rosenrødt, pengene er jeres, og på den anden side har man stille og roligt brugt dem til det ene eller andet formål eller lavet talmagi.

Hvis man, da man ændrede formålsparagraffen i 1986, havde været ærlig omkring det, man gjorde, så havde man fortalt pensionisterne, man havde fortalt Folketingets flertal, hvad det reelt handlede om. Så havde vi været fri for myterne, fru Mimi Jakobsen. Så havde vi været fri for, at man skal tage denne debat om, hvorvidt det er myter. Jeg har den opfattelse, at det ikke er myter, og det har jeg, fordi den begrundelse og den ærlige forklaring aldrig er givet til Folketinget, den har aldrig ligget i de direkte vedtagelser.

Må jeg sige til fru Mimi Jakobsen, at jeg har ikke påstået, at noget af det her var snyd eller bedrag eller noget som helst. Jeg har helt klart sagt, at naturligvis har der været flertal for det, sådan gør man i et parlament, og det respekterer jeg. Jeg vil bestemt heller ikke kalde det snyd og bedrag, jeg kalder det talmagi. Man kan ikke vedtage en lov om realrenteafgift her i folketinget og i lovens tekst og bemærkninger skrive, at Den Sociale Pensionsfond skal betale realrenteafgift, og så igennem alle årene opkræve realrenteafgift af denne fond og bagefter komme herop og sige, at det er statens penge.

Det vil med andre ord sige, at vi har vedtaget en lov i dette Folketing om, at staten skal betale skat af statens egne penge. Det er logikken i det, og det er der ingen logik i. Det tror jeg heller ikke at fru Mimi Jakobsen vil kunne finde. Det er også en af grundene til myterne, fru Mimi Jakobsen.

Må jeg sige til hr. Kofod-Svendsen, at jeg synes ikke, det har været en overflødig debat. Jeg synes, pensionisterne har krav på at få nogle meldinger om, hvor det flertal er her i Folketinget, som synes, at man skal leve op til de løfter, man giver. Det vil debatten i dag jo munde ud i.

Jeg vil også sige til hr. Kofod-Svendsen, at vi kunne ikke have fået alle disse oplysninger, vi kunne have fået nogle magiske taleksempler, som vi har fået her. Og jeg kan ikke forstå, at hr. Kofod-Svendsen synes, det her er populistisk.

Jeg vil gøre hr. Kofod-Svendsen opmærksom på, at Ældre Sagens direktør, de fleste af landets pensionister og samtlige pensionistforeninger faktisk også, i hvert fald indtil i dag, har haft opfattelsen af, at Den Sociale Pensionsfonds penge eksisterede, og at man kunne forvente, de blev anvendt i overensstemmelse med fondens formål.

Jeg er nødt til at slutte med at sige, at hvis den dagsorden, som et flertal har fremsat her i Folketinget, og som bare skal feje problemerne ind under gulvtæppet, uden at man behøver at tage stilling til sagens reelle indhold, er så tilpas vattet – og det må den nødvendigvis være, for så megen anstændighed er der trods alt stadig i Socialdemokratiet, at Socialdemokratiet vel har sørget for det – hvis den dagsorden havde indeholdt en ekstra sætning om, at også realrenteafgiften skulle indregnes i udlodningen af pengene, eller at der ikke skulle betales realrenteafgift af fondens midler, når det nu er statens midler, så ville selv Fremskridtspartiet kunne have støttet dagsordenen, for så ville der være kommet noget konstruktivt ud af det; så ville der i det mindste uanset alle talmagiske forsøg være kommet 4,3 mia. kr. mere på bordet.

De 4,3 mia. kr. ville være kommet frem på den måde, at finansministeren ville have været nødt til at hive dem op af den kasse, hvor han på magisk måde har anbragt en særskat af statens egne penge og modregnet i udbetalingen til pensionisterne. Det er det, jeg anklager finansministeren mest for. Jeg ved godt, at finansministeren har haft et flertal for det, men det gør ikke sagen meget bedre. Talmagi er det, talmagi bliver det. Og det er uhæderligt over for den danske befolkning ikke at ville kalde en skovl en skovl og en spade en spade. Man kan ikke, hr. finansminister, gå ud og forklare nogen med bare et gran af økonomisk indsigt, at det er rigtigt, at der skal betales realrenteafgift af statens egne midler. Modsætningsvis må man herefter slutte, at så længe fonden figurerer på den måde og hvert år betaler den såkaldte realrenteafgift til finansministerens

[Kirsten Jacobsen]

slunkne pengekasse, er denne fonds midler ikke statens midler, så er det fondens og pensionisternes midler. Det tror jeg enhver både med økonomisk og juridisk indsigt vil give mig ret i.

Jeg synes, det er sørgeligt, at man kommer med en afværgedagsorden. Jeg synes, det er sørgeligt, at et politisk flertal her ikke vil stå ved de løfter, man i sin tid gav. Men jeg er mest ked af, at Socialdemokratiet lader sig lokke til blot at feje problemerne ind under gulvtæppet.

Jeg er skuffet over, at fru Jytte Hilden ikke engang vil beskæftige sig med det ene magiske eksempel, som realrenteafgiften udgør. Som sagt, hvis fru Jytte Hildens dagsorden havde indeholdt en tillægssætning om, at realrenteafgiftens provenu enten ikke skulle opkræves eller skulle udbetales, ville Fremskridtspartiet have støttet fru Jytte Hildens dagsordensforslag. Men som det er udformet nu, stemmer vi nej til det.

Vi kan jo se, at vores eget dagsordensforslag ikke kommer til afstemning, men heldigvis vil det være trykt for eftertiden.

(Kort bemærkning).

Jytte Hilden (S):

Når jeg beder om ordet, er det ikke for at forlænge debatten, men fordi det går over stok og sten, når fru Kirsten Jacobsen udtaler sig. Fru Kirsten Jacobsen fik i den første del af sit indlæg sagt, at pengene var bare sådan brugt til ditten og datten, strøet sådan lidt ud tilfældigt.

For Socialdemokratiet er boligydelsen til pensionister ikke noget tilfælde. For Socialdemokratiet er boligydelsen til pensionisterne en meget væsentlig brik i både den økonomi og den sikring, som vi ønsker at fastholde for pensionisterne. Så derfor er det ikke rigtigt, at det bare er drysset ditten-dutten-datten.

Den anden ting, jeg vil sige, er, at vi opfatter heller ikke denne dagsorden som en afværgedagsorden. Denne dagsorden er ikke som at stikke tungen ud ad vinduet. Der står meget præcist, at netop de væsentlige og varige forbedringer skal fastholdes, og dér mener vi boligydelsen. Derfor skal der ikke herske nogen som helst tvivl – heller ikke over for fru Kirsten Jacobsen – om, at Socialdemokratiet er på pensionisternes side. Dér står vi, og dér vil vi fortsat stå, og det er det, vi har ønsket ved udformningen af denne dagsorden.

(Kort bemærkning).

Kirsten Jacobsen (FP):

Jeg skal ikke prøve på at tage fru Jytte Hildens ord for mere end det, de var, og jeg må konstatere, at fru Jytte Hilden mener, at det her er at stå på pensionisternes side.

Men jeg vil gerne stille fru Jytte Hilden et kort spørgsmål, inden vi går over til at stemme om det her.

Nu nævnede fru Jytte Hilden, at jeg skulle have påstået, de var brugt til mere eller mindre gode formål, strøet om sig. Men lad det ligge.

Jeg anser heller ikke boligydelsen for noget tilfældigt, og i den anledning vil jeg gerne spørge fru Jytte Hilden: Vil fru Jytte Hilden være enig med Fremskridtspartiet i, at eventuelle besparelser på boligydelsen, såfremt de måtte blive vedtaget her i Folketinget, da ikke skal gå i finansministerens kasse, men skal gå tilbage til den kasse, der oprindeligt finansierede boligydelsen, nemlig Den Sociale Pensionsfonds formue?

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslag om motiveret dagsorden nr. D 20 af Jytte Hilden (S), Pia Christmas-Møller (KF), Bente Grønfeldt (V), Mimi Jakobsen (CD), Marianne Jelved (RV) og Kofod-Svendsen (KRF) (se foran)

vedtoges med 103 stemmer (S, KF, V, CD, RV og KRF) mod 7 (FP); 12 (SF) stemte hverken for eller imod.

Hermed var følgende forslag bortfaldet:

Forslag om motiveret dagsorden nr. D 19 af Kirsten Jacobsen (FP) (se foran).

Hermed sluttede forespørgslen.

Formanden:

Jeg skal her udsætte mødet. Det genoptages i dag kl. 13.00.

Mødet udsat kl. 11.52

Mødet genoptaget kl. 13.00

Den næste sag på dagsordenen var:

8) Første behandling af lovforslag nr. L 111:

Forslag til lov om ændring af lov om erstatning til besættelsestidens ofre.

Af Pernille Frahm (SF) m.fl.
(Fremsat 14/11 91).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Socialministeren (Else Winther Andersen):

Forslagsstillerne ønsker, at reglerne om fradrag i erstatning for erstatningsmodtagere, der samtidig modtager pension fra staten, skal ophæves. Det anføres, at der typisk vil være tale om tidligere tjenestemænd. Forslagsstillerne finder, at erstatningen ikke bør ligestilles med pension, og at der derfor foreligger en urimelig forskelsbehandling, som bør ophæves.

Jeg kan oplyse, at firkløverregeringen i 1987 fik gennemført en forbedring af samordningsreglerne for besættelsestidens ofre. Grænsen for fradraget i erstatningen for erstatningsmodtagere, der samtidig modtog tjenestemandspension, blev forhøjet fra en invaliditetsprocent på 25 pct. til 35 pct. Samtidig blev erstatningen til en efterladt ægtefælle forbedret, således at den ikke kunne ansættes lavere end svarende til 20 pct. af den afdødes årsløn. Tidligere var den nedre grænse 15 pct.

Der er på nuværende tidspunkt 1.200 personer, der berøres af samordningsreglerne. De er alle tjenestemænd eller enker efter tjenestemænd. De kan deles i to grupper: de invalide og enkerne. De kan igen deles i to grupper: de, der har fået nedsat erstatningen til minimumsbeløbene, og de, der har fået nedsat erstatningen uden at komme ned på minimumsbeløbene.

Jeg vil først tage den gruppe, der har fået nedsat erstatningen til minimumsbeløbene, dvs. den gruppe, som har det fulde samordningsfradrag. De invalide har en gennemsnitlig invaliditetsgrad på 60 pct. Maksimumsydelsen for 100 pct. invaliditet er ca. 170.000 kr. Den gennemsnitlige ydelse for invaliditeten er 104.000 kr. Efter de gældende samordningsregler trækkes der i gennemsnit 25 pct. fra erstatningen. Det vil sige, at der trækkes 43.000 kr. fra en erstatning på 104.000 kr.; der er der-

efter 61.000 kr. tilbage. Der er ca. 640 invalider. Statens udgifter ved at ophæve samordningsreglerne for denne gruppe bliver 27 mio. kr.

Enkerne er næsten alle på maksimumsydelse, dvs. omkring 110.000 kr. Enker efter tjenestemænd får på grund af samordningsreglerne trukket 65.000 kr. i erstatningen og har derefter 45.000 kr. tilbage. Der er 366 enker. Ophævelsen af samordningsreglerne vil medføre en merudgift på 24 mio. kr.

Der er omkring 50 invalider og 200 enker, der har fået nedsat erstatningen på grund af samordningsreglerne uden at komme ned på minimumsydelsen. Nedsættelsen af erstatningerne i de sager kan beregnes til ca. 8 mio. kr. Den gennemsnitlige nedsættelse er mindre for de invalide end for enkerne.

I alt anslås udgifterne ved at ophæve samordningsreglerne i § 24, stk. 2 og 3, til 60 mio. kr.

Som det fremgår af det, jeg har sagt, er der stadig en del af erstatningen tilbage, selv om der er samordningsregler.

Jeg har megen sympati for lovforslaget og for den gruppe, det berører, men jeg synes ikke, der er økonomisk mulighed for at gennemføre det. Regeringen kan derfor ikke gå ind for lovforslaget.

Hans Jørgen Jensen (S):

Ministeren har jo på udmærket vis gjort rede for substansen i lovforslaget, så det kan jeg undlade at gå ind på.

Jeg vil gerne tage udgangspunktet til vores indlæg i loven fra 1945, hvor man havde det klare sigte med den lov, der dengang blev gennemført, at man skulle skabe ligestilling mellem forskelligartede modstandsfolk, som blev invalideret under krigen. Det var udgangspunktet i 1945, men udviklingen er så desværre gået anderledes end de intentioner, man dengang havde.

Ændringerne er sket som følge af ændringer i ansættelsesmåden fra tjenestemandsansættelse til overenskomstansættelse, og her kommer en hel del af den forskelsbehandling ind, som i virkeligheden finder sted over for tjenestemændene. Det, som man har beskrevet i lovforslaget, er, at denne erstatning ikke er nogen social pension.